SPIS TREŚCI

Wstęp 9

Rozdział I
Wybrane zagadnienia z biologicznych podstaw psychiki 11

1. Budowa mózgu 11
2. Neuron – mechanizm funkcjonowania 12
3. Rola poszczególnych struktur mózgu 14
   3.1. Płaty skroniowe 14
   3.2. Mózgowe ośrodki mowy 16
   3.3. Lewa i prawa półkula mózgu 17
   3.4. Korowe i podkorowe ośrodki mózgu 21
   3.5. Ośrodek regulacji okresów czuwania i snu 22
4. Płeć mózgu 24
5. Inne aspekty funkcjonowania mózgu człowieka 26
   5.1. Doznania fantomowe 26
   5.2. Deprywacja sensoryczna 28
6. Biologia agresji 31
7. Bibliografia 33

Rozdział II
Pamięć i uczenie się 35

1. Fazy procesów pamięciowych 36
   1.1. Zapamiętywanie 36
   1.2. Pamiętanie – zapominanie 38
   1.3. Przypominanie, rozpoznawanie 43
2. Przykład zadania badającego pamięć 45
3. Rodzaje pamięci 46
   3.1. Pamięć sensoryczna 46
   3.2. Pamięć krótkotrwała i długotrwała 47

4. Nadczynność pamięci 49
5. Zasady efektywnego wykorzystania pamięci 50
6. Bibliografia 51

Rozdział III
Myślenie i rozwiązywanie problemów 52

1. Rodzaje myślenia 52
2. Operacje myślowe 53
3. Rozwiązywanie problemów 58
4. Zadania badające skuteczność rozwiązywania problemów 63
5. Czy urządzenia informatyczne są zdolne do myślenia? 64
6. Bibliografia 66

Rozdział IV
Emocje i stres 67

1. Charakterystyka emocji 67
2. Najważniejsze rodzaje i formy emocji 69
   2.1. Agresja 69
   2.2. Lęk 77
3. Stres 83
4. Asertywność 87
5. Bibliografia 88

Rozdział V
Inteligencja i zdolności 90

1. Zdolności, ich specyfika i rodzaje 90
2. Zdolności: wrodzone czy nabyte? 91
3. Inteligencja ogólna 92
4. Testy inteligencji ogólnej 93
5. Teorie inteligencji ogólnej 95
6. Znaczenie badania inteligencji ogólnej 96
7. Inne rodzaje inteligencji 97
   7.1. Sztuczna inteligencja (ang. *artificial intelligence*, AI) 97
   7.2. Inteligencja pozaziemska 99
   7.3. Inteligencja zwierząt 99
   7.4. Inteligencja jako pojęcie socjologiczne 100
   7.5. Inteligencja społeczna (interpersonalna) 100
   7.6. Inteligencja emocjonalna 101
8. Bibliografia 103

Rozdział VI
Osobowość 105

1. Różne sposoby rozumienia pojęcia „osobowość" 105
2. Teorie osobowości 106
   2.1. Osobowość formą różnic indywidualnych (koncepcja H. Eysencka) 106
   2.2. Osobowość systemem stałych cech (teoria pięciu cech) 109
   2.3. Osobowość rodzajem związku człowieka ze światem (teorie relacyjne) 110
   2.4. Osobowość konfiguracją bodźców i reakcji (teorie behawiorystyczne) 113
   2.5. Osobowość funkcją sił dynamicznych: potrzeb i popędów (teorie psychoanalityczne) 115
   2.6. Psychologia humanistyczna 121
   2.7. Osobowość centralnym systemem regulacji i integracji 123
3. Bibliografia 124

Rozdział VII
Negocjacje, manipulacja i konflikty 125

1. Pojęcie negocjacji 125
2. Konflikt i jego cechy 128
   2.1. Formy konfliktów społecznych 128
   2.2. Fazy, uwarunkowania i postawy wobec konfliktów 130
3. Negocjacje sposobem osiągania porozumienia 131
4. Typy i style negocjacji 137
5. Fazy negocjacji 138
6. Podmiotowe uwarunkowania skuteczności negocjacji 140
7. Manipulacja 141
8. Obrona przed manipulacją 147
9. Bibliografia 148

Rozdział VIII
Kierowanie karierą 149

1. Fazy procesu kadrowego 150
   1.1. Planowanie zasobów ludzkich 150
   1.2. Analiza i opis stanowiska pracy 151
   1.3. Określenie pożądanych cech pracownika 152
   1.4. Przegląd zasobów ludzkich 154

1.5. Rekrutacja 155
1.6. Metody stosowane w procesie rekrutacji 156
1.7. Okres zatrudnienia 159
2. Sposoby efektywnego poszukiwania pracy 163
3. Bibliografia 166

Rozdział IX
Człowiek w społeczeństwie informacyjnym 168

1. Geneza i historia internetu 169
2. Człowiek w dobie internetu 171
3. Psychologiczne zagrożenia w kształtującym się społeczeństwie informacyjnym 173
4. Kryteria diagnostyczne rozpoznania uzależnienia od internetu 177
5. Krótka historia badań nad uzależnieniem od internetu, czyli kto jest najbardziej zagrożony uzależnieniem? 180
6. Przykłady indywidualnych przypadków osób uzależnionych od internetu, które zgłosiły się do Ośrodka Psychologiczno-Psychiatrycznego w Krakowie 184
7. Poszukiwanie przyczyn uzależnień komputerowych 187
8. Terapia uzależnień komputerowych 191
9. Bibliografia 193